

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради ДФ 41.884.072
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії	Катерина Карашук
	(власне ім'я, прізвище здобувача (ки))
1971 року народження, громадянка	України
	(назва держави, громадянином якої є здобувач (ка))
освіта вища: закінчила у 2002 році	Національну академію внутрішніх
	(найменування закладу вищої освіти)
	справ України
за спеціальністю (спеціальностями)	«Правознавство»
	(за дипломом)
працює приватним виконавцем	виконавчий округ міста Києва
	(посада)
	(місце основної роботи, підпорядкування, місто)
виконала акредитовану освітньо-наукову програму	Право
Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом	Одеського державного
	(повне найменування закладу
	університету внутрішніх справ від «30» січня 2025 року № 34, у складі:
	вищої освіти (наукової установи), підпорядкування (у родовому відмінку), місто)

Голови разової спеціалізованої вченої ради -	Аліна Денисова доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри адміністративно-правових дисциплін інституту права та безпеки Одеського державного університету внутрішніх справ
Рецензентів -	Світлана Мирза кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри загальноправових дисциплін факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Національної поліції України Одеського державного університету внутрішніх справ; Вікторія Сірко кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри адміністративно-правових дисциплін Інституту права та безпеки Одеського державного університету внутрішніх справ.
Офіційних опонентів -	Володимир Кройтор доктор юридичних наук, професор, професор кафедри цивільного права та процесу навчально-наукового інституту № 5 Харківського національного університету внутрішніх справ; Роман Опацький доктор юридичних наук, доцент, доцент кафедри адміністративного права і процесу Дніпровського державного університету внутрішніх справ.
	(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

на засіданні «31» березня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня
доктора філософії з галузі знань

08 Право

(галузь знань)

Катерині Каращук

(власне ім'я, прізвище здобувача (ки) у давальному відмінку)

на підставі публічного захисту дисертації
провадженні»

«Медіація у виконавчому

(назва дисертації)

за спеціальністю (спеціальностями)

081 Право

(код і найменування спеціальності (спеціальностей) відповідно до Переліку
галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка
здобувачів вищої освіти)

Дисертацію виконано в Одеському державному університеті внутрішніх справ

(найменування закладу вищої освіти (наукової установи), підпорядкування, місто)

Науковий керівник Максим Корнієнко доктор юридичних наук, професор,
проректор Одеського державного університету внутрішніх
справ.

(власне ім'я, прізвище, науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи)

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, що містить нові науково обґрунтовані результати проведених здобувачем досліджень, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для галузі знань 08 Право.

Здобувачка має 16 наукових публікацій за темою дисертації, з них 5 статей у наукових фахових виданнях України, 1 розділ у колективній монографії, 5 тез доповідей на науково-практичних конференціях, та 5 публікацій в інших виданнях.

1. Каращук К.Л. Медіація і примусове виконання рішень судів та інших юрисдикційних органів. *Наукові перспективи*. Серія «Право». 2023. № 7 (37). С. 453–466.

2. Каращук К.Л. Інститут медіації та його дієвість: аналіз французького законодавства. *Наукові інновації та передові технології*. Серія «Право»: журнал. 2024. № 2 (30). С. 641–650.

3. Каращук К. Медіація у виконавчому провадженні в Україні: проблеми та перспективи. *Communication as a factor of transparency of social interaction: psychological, historical, legal, economic and political dimensions. New realities in the conditions of war and in the post-war perspective*. scientific editors : J. Mrozek, O. Koval, M. Radzilowicz. Elk : University of Warmia and Mazury, 2024 С. 131–140.

У дискусії взяли участь та висловили зауваження:

Володимир Кройтор доктор юридичних наук, професор.

Дискусійні положення та зауваження до дисертації. Так, підрозділ 1.2. «Гене́за правового регулювання інституту медіації» переобтяжений, на нашу думку, історичним матеріалом, який фіксує розвиток відносин, пов'язаних із посередництвом у конфліктах починаючи з IV тис. до н. е. у шумерській цивілізації до середини XX ст. (с. 56-75). Натомість у роботі бракує відомостей про розвиток на українських землях інституту виконавчого провадження, які б у свою чергу свідчили про об'єктивну потребу застосування медіації у відносинах, що виникають при виконанні рішень судів та інших органів (посадових осіб), що підлягають примусовому виконанню у разі невиконання їх у добровільному порядку.

У підрозділі 2.2. «Особливості процедури медіації в ході виконавчого провадження» авторка обґрунтовує пропозиції про внесення змін до законодавства України щодо інтеграції медіації та розвитку медіативної практики, ґрунтуючись на власній експертній думці. На нашу думку, підрозділу бракує міркувань, які б були засновані на доказових, науково обґрунтованих дослідженнях (які б, наприклад, підтверджували ефективність медіації в порівнянні з іншими способами врегулювання спорів у певних категоріях проваджень, прогнозували б імовірність досягнення згоди в певних випадках, доводили б ефективність застосування медіаторами певних технік, обґрунтовували б можливість ефективного проведення процедури медіації особами, які мають спеціальну підготовку (або не мають такої)). На наше глибоке переконання, авторці доцільно в подальшій науковій роботі провести правові експерименти, щоб отримати достовірні науково обґрунтовані дані щодо зазначених вище питань.

У підрозділі 3.2. «Перспективи розвитку законодавства України про медіацію у виконавчому провадженні» було б доцільно провести критичний аналіз різноманітних ініціатив щодо змін законодавства про медіацію, які у великій кількості сьогодні пропонуються експертним співтовариством для вирішення проблем, які стоять на шляху розвитку медіації в Україні. Доводиться констатувати, що обґрунтування запропонованих змін у кращому разі обмежене емпіричним досвідом медіаторів та організацій, які надають медіативні послуги, часто використовуються дані із суміжних наук. Іноді пропозиції щодо зміни регулювання у сфері медіації висуваються експертами із суміжних галузей, які не мають необхідних знань у медіації, а самі пропозиції не є достатньо аргументованими.

Вищевказані спірні, з точки зору опонента, твердження і висновки авторки не впливають на загальну позитивну оцінку дисертації, яка в цілому має самостійний і творчий характер і не впливають на належний рівень дисертації на здобуття наукового ступеню доктора філософії в галузі права, що рецензується. Спірність окремих положень, про які мова йде вище, притаманна будь-якій

творчій роботі, зокрема науковій роботі, представленої на здобуття наукового ступеню доктора філософії із зазначеного напрямку дослідження. Рівень виконання здобувачкою наукового ступеня поставленого наукового завдання є належним.

Роман Опацький, доктор юридичних наук, доцент.

Низка положень дисертації має дискусійний характер, є зауваження щодо змісту дисертації.

1. У деяких підрозділах дисертації текст є надто фрагментарним і не дає чіткого уявлення про те, яку позицію відстоює автор. Є різкі переходи між підрозділами, які не завжди логічно пов'язані один з одним. Наприклад, текст підрозділу 2.2. «Особливості процедури медіації в ході виконавчого провадження» рясніє термінами з психології, які не завжди зрозуміло, як інтерпретувати в контексті виконавчого провадження.

2. На жаль, пропозиції дисертанта недостатньо обґрунтовані репрезентативними емпіричними даними, які мають містити офіційні статистичні відомості, а також результати анкетувань та опитувань, проведених під час дослідження.

3. У роботі, на нашу думку, бракує осмислення та подальшої відповідної класифікації конфліктів, які виникають під час виконавчого провадження. Це, на нашу думку, дозволило б комплексно розглянути тему засобів вирішення медіатором конфлікту, методів, що сприяють трансформації конфліктів у наступну позитивно-конструктивну форму, і т. ін.

Висловлені зауваження та окреслені питання, що виникли при вивченні дисертації, не впливають на загальну позитивну оцінку проведеного дослідження та не ставлять під сумнів його теоретичну та практичну значимість, свідчать про перспективність дисертації та необхідність подальшого розроблення застосування медіації у виконавчому провадженні.

Дисертація К.Л. Каращук є самостійною, завершеною науково-кваліфікаційною роботою, у якій міститься вирішення завдання, що має важливе значення для юридичної науки, і повною мірою відповідає встановленим критеріям.

Світлана Мирза, кандидат юридичних наук, доцент.

Вважаю за необхідне звернути увагу на окремі дискусійні положення роботи:

1. Не достатньо чіткою видається позиція здобувачки щодо конкретизації правових прогалин у сфері медіації у виконавчому провадженні. У роботі зазначено, що медіація у виконавчому провадженні не стала загальноприйнятою практикою через недоліки в правовому регулюванні та неготовність суб'єктів до її активного застосування (с. 16), однак фрагментарно розкрито конкретні правові прогалини, які перешкоджають впровадженню медіації на цій стадії. У якості рекомендації запропоновано детальніше окреслити проблеми законодавчого

регулювання, зокрема, недостатність визначення правового статусу виконавця як медіатора, відсутність механізму примусового виконання угод за результатами медіації тощо) та запропонувати шляхи їх вирішення.

2. Ознайомлення зі змістом дисертації надало можливість виявити, що у роботі авторкою достатньо уваги приділено перевагам медіації як альтернативного способу вирішення спору. Однак виникає необхідність у аналізі потенційних ризиків та обмежень при застосуванні медіації у виконавчому провадженні. Зокрема, варто було б розглянути такі аспекти, як: зловживання медіацією з боку боржника (навмисне затягування процесу виконання рішень); можливість тиску на іншу сторону (кредитор може використовувати свій вплив для укладення не вигідної угоди); обмеженість сфери застосування (не всі категорії виконавчих проваджень можуть бути врегульовані шляхом проведення медіації, зокрема ті, що стосуються публічних інтересів).

Наведені зауваження та побажання здебільшого носять дискусійний характер і не впливають на загальну позитивну оцінку дисертації Катерини Каращук. Представлена дисертаційна робота «Медіація у виконавчому провадженні» є завершеною науковою працею. Сформульовані у ній наукові результати містять елементи наукової новизни, які мають теоретичне і практичне значення для науки адміністративного права.

Вікторія Сірко, кандидат юридичних наук, доцент.

У цілому відзначаючи логічність та послідовність побудови дослідження, здобутки дисертанта, вважаю за необхідне звернути увагу на окремі дискусійні положення роботи:

1) Автором проведено компаративно-правовий аналіз зарубіжного досвіду правового регулювання медіації при примусовому виконанні рішень судів та інших юрисдикційних органів на підставі якого надані рекомендації, щодо запозичення та імплементації в Українське законодавство кращих практик із Французької та Бельгійської системи медіації. Враховуючи вектор спрямування розвитку держави у європейському напрямку, робота виграла б за рахунок додаткового аналізу та порівняння спільних та відмінних рис зазначених систем.

2) Розглядаючи підрозділ 3.2. «Перспективи розвитку законодавства України про медіацію у виконавчому провадженні» автору доцільно було б детально розкрити питання щодо шляхів удосконалення вітчизняного законодавства про медіацію у виконавчому провадженні.

Наведені зауваження, здебільшого, носять дискусійний характер і не впливають на загальну позитивну оцінку дисертації Каращук К.Л.

Аліна Денисова доктор юридичних наук, професор – без зауважень.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,
«Проти» — членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада
ДФ 41.884.072 присуджує

Катерині Карашук

(власне ім'я, прізвище, здобувача (ки) у давальному відмінку)

ступінь/ступеня доктора філософії з галузі знань 08 Право

(галузь знань)

за спеціальністю (спеціальностями) 081 Право

(код і найменування спеціальності (спеціальностей))

відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється
підготовка здобувачів вищої освіти)

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради

(підпис)

Аліна ДЕНИСОВА

(власне ім'я та прізвище)